ĢENERĀLADVOKĀTES KRISTĪNES ŠTIKSAS-HAKLAS [*CHRISTINE STIX-HACKL*] SECINĀJUMI, sniegti 2006. gada 23. martā [1]

I — Ievada apsvērumi

1. Šī lieta attiecas uz tiesībām strādāt par brīvprātīgo publisko izsoļu vadītāju Francijā un ar to saistīto Apvienotajā Karalistē iegūtā diploma *Bachelor of Arts in Fine Arts Valuations* atzīšanu. Šajā kontekstā tiek apskatīts jautājums, vai jāpiemēro Padomes 1992. gada 18. jūnija Direktīva 92/51/EEK par otro vispārējo sistēmu profesionālās izglītības un mācību atzīšanai, lai papildinātu Direktīvu 89/48/EEK (turpmāk tekstā — "Direktīva 92/51") [2], vai Padomes 1988. gada 21. decembra Direktīva 89/48/EEK par vispārēju sistēmu tādu augstākās izglītības diplomu atzīšanai, ko piešķir par vismaz trīs gadu profesionālo izglītību (turpmāk tekstā — "Direktīva 89/48") [3], un it īpaši jēdziena "profesija, kas saistīta ar juridisku konsultāciju sniegšanu" interpretācija šo direktīvu izpratnē. Lai rastos pilnīga skaidrība, jānorāda, ka abas šīs direktīvas ir aizstātas ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 7. septembra Direktīvu 2005/36/EEK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu [4], kura ir jātransponē [dalībvalstu tiesību aktos] līdz 2007. gada 20. oktobrim.

II — Atbilstošās tiesību normas

A — *Kopienu tiesiskais regulējums*

2. Ar Direktīvu 89/48 tiek ieviesti vispārēji noteikumi augstskolu diplomu atzīšanai, kas ir izsniegti par vismaz trīs gadu profesionālo studiju programmu beigšanu. Direktīva 92/51 papildina vispārējo augstskolu diplomu direktīvu ar profesijām, kuru veikšanai saskaņā ar Direktīvu 89/48 nebija nepieciešams diploms.

1 — Oriģinālvaloda — vācu.

2 — OV L 209, 25. lpp.

3 — OV L 19, 16. lpp.

4 — OV L 255, 22. lpp.

3. Saskaņā ar abu direktīvu attiecīgajiem 2. pantiem direktīvas attiecas uz visiem dalībvalstu pilsoņiem, kas citā dalībvalstī vēlas strādāt reglamentētā profesijā kā pašnodarbinātais vai nodarbināta persona.

4. Atbilstoši Direktīvas 89/48 1. panta c) apakšpunktam un Direktīvas 92/51 1. panta e) apakšpunktam ar terminu "reglamentēta profesija" ir saprotama reglamentēta profesionāla darbība vai reglamentēta profesionālā darbība kopumā, kas kādā dalībvalstī veido attiecīgo profesiju.

5. Saskaņā ar Direktīvas 89/48 1. panta d) apakšpunkta otro daļu un Direktīvas 92/51 1. panta f) apakšpunkta otro daļu profesionālo darbību, uz kuru neattiecas [apakšpunkta] pirmā daļa, uzskata par reglamentētu profesionālu darbību, ja to veic tādas apvienības vai organizācijas, kuras mērķis ir it īpaši veicināt un saglabāt augstu līmeni attiecīgajā nozarē, biedri, un ko šā mērķa sasniegšanai īpašā veidā atzīst dalībvalsts, un kas:

— piešķir diplomu saviem biedriem,

— nodrošina, lai tās biedri ievērotu apvienības noteiktās profesionālās ētikas normas, un

— piešķir tiem tiesības izmantot nosaukumu vai norādi, vai arī gūt labumu no statusa, kas atbilst minētajam diplomam.

6. Saskaņā ar Direktīvas 89/48 1. panta d) apakšpunkta trešo daļu šīs direktīvas pielikumā ietverts neizsmeļošs to apvienību vai organizāciju saraksts, kas, pieņemot šo direktīvu, atbilst otrās daļas nosacījumiem. Kad dalībvalsts saskaņā ar otrās daļas noteikumiem atzīst kādu apvienību vai organizāciju, tā informē Komisiju, kas šo informāciju publicē *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*. [Sarakstā] zem Apvienotās Karalistes 13. punktā tiek minēta *Royal Institution of Chartered Surveyors*.

7. Attiecīgo direktīvu 1. panta a) apakšpunktos ir juridiski definēts jēdziens "diploms". Par diplomu Direktīvas 89/48 izpratnē tiek atzīts jebkāds diploms, sertifikāts vai cits kvalifikāciju apliecinošs dokuments, proti, jebkāds šādu diplomu, sertifikātu vai citu apliecinājumu komplekts, kas cita starpā apliecina, ka tā turētājs ir sekmīgi pabeidzis vismaz trīs gadu vai līdzvērtīga ilguma nepilna laika pēcvidusskolas programmu universitātē vai augstskolā, vai kādā citā līdzīga līmeņa mācību iestādē un, ja nepieciešams, tas papildus studijām ir sekmīgi ieguvis profesionālo izglītību. Attiecībā uz "diplomu" Direktīvas 92/51 izpratnē šīs direktīvas 1. panta a) apakšpunkta otrā

ievilkuma i) punkts min priekšnoteikumu, kas cita starpā apliecina, ka tā turētājs ir sekmīgi beidzis pēcvidusskolas kursu, kas nav Direktīvas 89/48 1. panta a) apakšpunkta otrajā ievilkumā minētais kurss un kura ilgums ir vismaz viens gads vai līdzvērtīgs ilgums, mācoties nepilnu laiku.

8. Direktīvas 89/48 3. pants, kurā minēti pamatprincipi pieejai reglamentētai profesijai un strādāšanai tajā, cita starpā noteic — gadījumā, ja uzņēmējā valstī pieejai reglamentētai profesijai un strādāšanai tajā vajadzīgs diploms, kompetentā iestāde nedrīkst, pamatojoties uz nepietiekamu kvalifikāciju, atteikt dalībvalsts pilsonim atļauju piekļūt šai profesijai vai strādāt tajā ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādi attiecas uz tās pilsoņiem, ja kandidātam ir diploms, kas tiek prasīts citā dalībvalstī, lai iegūtu pieeju vai strādātu attiecīgajā profesijā tās teritorijā, un ja šāds diploms ir iegūts kādā dalībvalstī.

9. Direktīvas 92/51 3. pants atšķiras ar savu darbības jomu. Tas tiek galvenokārt piemērots tad, kad pieeja reglamentētai profesijai vai strādāšana tajā uzņēmējā dalībvalstī ir atkarīga no diploma esamības saskaņā ar abām šīm direktīvām un pieteikuma iesniedzējam ir viens no abiem diplomiem.

10. Abas direktīvas to 3. panta pirmās daļas b) apakšpunktā lūguma iesniedzējiem, kuriem nav attiecīgā diploma, cita starpā paredz iespēju strādāt šajā profesijā arī uzņēmējā dalībvalstī, pierādot attiecīgās izglītības esamību, kā arī kādā citā dalībvalstī attiecīgajā profesijā nostrādātus vismaz divus gadus.

11. Abu direktīvu 4. pants atļauj katrai uzņēmējai dalībvalstij pieeju reglamentētai profesijai piesaistīt noteiktiem nosacījumiem. Saskaņā ar [direktīvas 4. panta] 1. punktu uzņēmēja dalībvalsts no lūguma iesniedzēja var pieprasīt, pirmkārt, pierādīt savu profesionālo pieredzi vai, otrkārt, apliecināt pabeigtu adaptācijas laikposmu, kas nepārsniedz trīs gadus, vai veikt kvalifikācijas atbilstības pārbaudi. Ja uzņēmēja dalībvalsts vēlas piemērot otro iespēju, tad tai ir jādod lūguma iesniedzējam iespēja izvēlēties starp adaptācijas laikposmu un kvalifikācijas pārbaudi. Tomēr, atkāpjoties no šī principa, profesijām, kuru praksē ir nepieciešamas precīzas attiecīgās valsts tiesību aktu zināšanas un attiecībā uz kurām konsultāciju un/vai palīdzības sniegšana saistībā ar valsts tiesību aktiem ir būtisks un pastāvīgs profesionālās darbības aspekts, [attiecīgā] dalībvalsts drīkst noteikt adaptācijas laikposmu vai kvalifikācijas atbilstības pārbaudi.

B — *Valsts tiesiskais regulējums*

12. Francijas *Code de commerce* (turpmāk tekstā — "Likums par tirdzniecību") L. 321-

1. līdz L. 321-38. pants paredz nosacījumus attiecībā uz brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē darbības veikšanu. L. 321-4. pantā tiek tuvāk noteikta organizāciju, kuras organizē šādas publiskās izsoles, darbība.

13. L. 321-8. pants nosaka, ka starp uzņēmuma vadītājiem, dalībniekiem vai [uzņēmuma] darbiniekiem ir jābūt vismaz vienai personai, kurai ir publiskas izsoles darbības veikšanas kvalifikācija, vai kurai ir diploms vai sertifikāts, kurš, ņemot vērā *Conseil d'Etat* [Valsts padomes] dekrēta priekšnoteikumus, ir pielīdzināms šajā jomā nepieciešamajam diplomam.

14. 2001. gada 19. jūlija Dekrēts Nr. 2001-650, kas pieņemts, piemērojot Likuma par tirdzniecību par kustamās mantas brīvprātīgu pārdošanu publiskā izsolē L. 321-1. līdz L. 321-38. pantu (turpmāk tekstā — "Dekrēts"), 16.–25. pantā nosaka kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja darbības veikšanai nepieciešamās kvalifikācijas, un 2001. gada 29. augusta rīkojums nosaka iestājpārbaudījumu programmu un norisi mācību kursam, kas jāabsolvē, lai veiktu kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja darbu.

15. Dekrēta 16. pants nosaka:

"[..] Darbu kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesijā principā var veikt personas, kuras atbilst šādiem nosacījumiem: [..]

3. Šai personai ir jābūt diplomam tiesību zinātnē un valsts diplomam mākslas vēsturē, lietišķajā mākslā, arheoloģijā vai tēlotājmākslā, turklāt vienam no šiem diplomiem ir jābūt vismaz universitātes līmeņa diplomam un otram — izsniegtam vismaz pēc tāda mācību kursa, kas atbilst diviem augstākās izglītības studiju gadiem, vai kvalifikāciju apliecinošam dokumentam un diplomam, kas ir īpašā kārtā akceptēti un kuru saraksts minēts tieslietu ministra un par augstāko izglītību atbildīgā ministra kopīgajā rīkojumā.

4. Šai personai ir jābūt nokārtojušai šīs sadaļas 1. nodaļā minētā mācību kursa iestājpārbaudījumus.

5. Šai personai, ņemot vērā šīs sadaļas 2. nodaļu, ir jābūt absolvējušai 4. punktā minēto mācību kursu."

16. Dekrēta 45. pantā ir noteikta kvalifikācija, kurai ir jāatbilst kādas citas valsts, kura ir Eiropas Kopienu dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas līgumvalsts, pilsoņiem, bet kuri nav Francijas pilsoņi. Šie noteikumi paredz:

"ka atbilstoša kvalifikācija veikt kustamās mantas brīvprātīgu pārdošanu publiskā izsolē, neņemot vērā 16. panta 3., 4. un

5. punkta nosacījumus, ir Eiropas Kopienu dalībvalstu un Eiropas Ekonomikas zonas līgumvalstu pilsoņiem, ja tie ir sekmīgi pabeiguši vismaz viena gada vai līdzvērtīga ilguma nepilna laika pēcvidusskolas programmu, kas tos ir sagatavojusi darbam brīvprātīgas pārdošanas vadītāja profesijā un kurā viens no pieņemšanas nosacījumiem ir vidusskolas programmas pabeigšana, kas ir prasīta, lai varētu gūt pieeju universitātes vai augstākajai izglītībai, kā arī profesionālo mācību programmu, kas, iespējams, tiek prasīta papildus šai pēcvidusskolas programmai, un tie

1) ir viena vai vairāku diplomu, sertifikātu vai citu kvalifikāciju apliecinošu dokumentu turētāji, kas tiem ļauj veikt kustamās mantas brīvprātīgu pārdošanas publiskā izsolē darbību kādā dalībvalstī vai līgumslēdzējā valstī, kura reglamentē pieeju darbam šajā profesijā, un kurus ir izsniegušas

   a) vai nu šīs valsts kompetentās iestādes un kuri apliecina izglītību, kas pārsvarā ir iegūta vai nu kādas dalībvalsts, vai līgumslēdzējas valsts, vai arī kādas trešās valsts mācību iestādē, kas sniedz izglītību atbilstoši šīs dalībvalsts vai līgumslēdzējas valsts tiesību un administratīvajiem noteikumiem,

   b) vai arī ir izsniegusi kāda trešā valsts un apliecinājusi, ka diplomu, sertifikātu vai citu kvalifikācijas apliecinošu dokumentu turētājs ir ieguvis šajā valstī vismaz trīs gadu darba pieredzi, ja tiek iesniegts dalībvalsts vai līgumslēdzējas valsts kompetentās iestādes, kura ir atzinusi šādus diplomus, sertifikātus vai citus kvalifikācijas apliecinošu dokumentus, apliecinājums;

2) ir viena vai vairāku diplomu, sertifikātu vai citu kvalifikāciju apliecinošu dokumentu turētāji, kas izsniegti pēc reglamentētas mācību programmas pabeigšanas, kas ir īpaši orientēta uz darbu šajā profesijā dalībvalstī vai līgumslēdzēja valstī, kas nereglamentē pieeju un darbu šajā profesijā,

3) ir viena vai vairāku diplomu, sertifikātu vai citu kvalifikāciju apliecinošu dokumentu turētāji, kas ir iegūti kādā dalībvalstī vai līgumslēdzējā valstī, kas nereglamentē ne pieeju vai darbošanos šajā profesijā, ne arī mācības, pēc kuru beigšanas var strādāt šajā profesijā, un pierāda, ka tie šajā dalībvalstī pēdējos desmit gados šajā profesijā ir darbojušies vismaz divus gadus, strādājot pilnu laiku, vai līdzvērtīgu laiku, strādājot nepilnu laiku, ja šo darbību apstiprina šīs dalībvalsts kompetentā iestāde."

17. Dekrēta [Nr. 2001-650] 48. pants piešķir *Conseil des ventes volontaires de meubles*

aux anchères publiques (turpmāk tekstā — "*CVV*") pilnvaras izskatīt diplomu, sertifikātu vai citu kvalifikāciju apstiprinošu dokumentu atzīšanas pieprasījumus no personām, kas atbilst 45. pantā paredzētajiem nosacījumiem un vēlas darboties Francijā.

18. Dekrēta 49. pants nosaka:

"Ja [lūguma iesniedzēja] izglītība attiecas uz tādām jomām, kas būtiski atšķiras no diplomu programmas pamatā esošajām [jomām] un 19. pantā minētajā kvalifikācijas pārbaudē ietvertajām [jomām], vai arī viena vai vairākas attiecīgās profesionālās darbības, kurās, lai tajās darbotos, ir nepieciešams iegūt šādu diplomu un ir jānokārto šāda pārbaude, netiek reglamentētas piederības vai izcelsmes dalībvalstī vai tiek reglamentētas ievērojami atšķirīgi, tad attiecīgajam lūguma iesniedzējam 20. pantā minētās komisijas priekšā ir jāiztur kvalifikācijas atbilstības pārbaude, kuras programmu un norisi nosaka tieslietu ministra rīkojums.

CVV nosaka iepriekšējā punktā minētās programmas jomas, kurās, ņemot vērā kandidātu iepriekšējo izglītību, tam būs jāiztur pārbaude.

CVV paziņo kandidātiem kvalifikācijas atbilstības pārbaudes rezultātus.

Eksāmenu var likt tikai trīs reizes."

III — Fakti, pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

19. Praisam [*Price*] ir diploms *Bachelor of Arts with second class honours in Fine Arts Valuations*, kuru ir atzinusi Apvienotās Karalistes profesionālā organizācija un apliecinājusi *Royal Institution of Chartered Surveyors* (turpmāk tekstā — "*RICS*"), kā arī *Incorporated Society of Valuers and Auctioneers*. Kā tomēr izriet no dokumentiem, tad Praiss nav *RICS* biedrs.

20. Praiss 2002. gada 8. janvārī iesniedza *CVV* diploma, sertifikāta vai cita kvalifikāciju apliecinoša dokumenta atzīšanas pieteikumu saskaņā ar Dekrēta 48. pantu. Praiss paziņoja, ka viņam ir aptuveni divu gadu darba pieredze Apvienotajā Karalistē un vairāku gadu darba pieredze Francijā.

21. Ar 2003. gada 19. jūnija lēmumu *CVV* atļāva Praisam piemērot kvalifikācijas atbilstības pārbaudi saskaņā ar Dekrēta 49. pantu šādās jomās: juridiskie jautājumi, pārdošanas publiskā izsolē prakse un darba tiesiskais

regulējums. Praiss 2003. gada 21. jūlijā iesniedza par šo lēmumu iekšējo sūdzību, ko 2003. gada 11. septembrī *CVV* noraidīja.

22. 2003. gada 19. augustā Praiss iesniedza apelācijas sūdzību *Cour d'appel de Paris* [Parīzes Apelācijas tiesa] ar lūgumu atcelt apstrīdēto *CVV* lēmumu un lūdza atzīt, ka viņš "atbilst nosacījumiem, lai vadītu kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publisko izsoli". Pretējā gadījumā Praiss vēlas, lai Eiropas Kopienu Tiesai tiktu uzdots jautājums, vai kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē darbība ir pakļauta Direktīvas 92/51 4. panta piemērošanas jomai, kura atļauj uzņēmējai dalībvalstij izmantot izvēles iespēju starp adaptācijas laikposmu un kvalifikācijas atbilstības pārbaudi.

23. Tā kā *Cour d'appel de Paris* uzskatīja, ka ir nepieciešams interpretēt Kopienu tiesības, tad tā ar 2005. gada 23. marta spriedumu, kas Tiesas kancelejā reģistrēts 2005. gada 4. aprīlī, lūdza Tiesu sniegt prejudiciālu nolēmumu par šādiem jautājumiem:

1) Vai Padomes 1992. gada 18. jūnija Direktīva 92/51/EEK par otro vispārējo sistēmu profesionālās izglītības un mācību atzīšanai, lai papildinātu Direktīvu 89/48/EEK, attiecas uz kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja darbību, ko reglamentē Likuma par tirdzniecību L. 321-1. līdz L. 321-3., L. 321-8. un L. 321-9. pants?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai uzņēmēja dalībvalsts var atsaukties uz atkāpi no direktīvas 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrās daļas, kas paredzēta direktīvas 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta trešajā daļā?

IV — Par pirmo prejudiciālo jautājumu

24. Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas uzzināt, vai Direktīva 92/51 ir attiecināma uz kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja darbību. Tā kā Direktīvas 92/51 attiecināšana uz personām tālāk netiek apstrīdēta, jo Praiss kā Lielbritānijas, ES dalībvalsts, pilsonis vēlas veikt brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja darbību citā dalībvalstī, proti, Francijā, tad turpmāk ir jāpārbauda, vai [uz Praisu] ir attiecināma Direktīvas 92/51 materiālā piemērošanas joma. Ja šajā gadījumā tas nav iespējams, tad vēl jāapskata Direktīva 89/48.

A — *Kopīgie piemērošanas nosacījumi: profesijas reglamentēšana uzņēmējā dalībvalstī*

25. Direktīvu 92/51, kā arī Direktīvu 89/48 var piemērot tikai gadījumā, ja brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja darbības uzņēmējā dalībvalstī Francijā atbilst jēdzienam "reglamentētas profesijas" attiecīgo direktīvu izpratnē.

26. Saskaņā ar abu direktīvu 1. pantu skaidrojošo tiesību definīciju reglamentēta profesija ir reglamentēta profesionālā darbība vai reglamentētas profesionālās darbības kopumā, kuras kādā dalībvalstī raksturo attiecīgo profesiju.

27. Saskaņā ar abu direktīvu 1. pantu reglamentēta profesionālā darbība ir profesionālā darbība, ja kādā dalībvalstī ar tiešiem vai netiešiem tiesību vai administratīviem aktiem ir noteikts, ka pieejai [šādai darbībai] vai šādas darbības veikšanai, vai arī šīs darbības kāda paveida veikšanai ir nepieciešams diploms.

28. Jēdziens "reglamentēta profesija" ir jāinterpretē autonomi saistībā ar Kopienu tiesībām. Tādēļ arī jautājums, vai noteikta veida darbības ir profesija Direktīvas 89/48 izpratnē, ir jāizvērtē saskaņā ar Kopienu tiesībām.

29. Saskaņā ar Tiesas judikatūru [5] reglamentēšana pastāv tikai tādā gadījumā, ja attiecīgajā dalībvalstī ir spēkā noteikumi par pieeju šai profesijai vai par šādas darbības veikšanu. Šāds tiesiskais regulējums var būt tiešs vai netiešs. Regulējums ir tiešs, ja dalībvalsts, kas ir arī uzņēmēja dalībvalsts, tiesību vai administratīvajos aktos ir paredzēts regulējums, saskaņā ar kuru noteiktās profesijās var darboties tikai tās personas, kuras atbilst attiecīgajiem nosacījumiem, bet personām, kuras neatbilst šiem nosacījumiem, nav pieejas šai profesijai [6].

30. Francijā kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publisko izsoļu sabiedrību darbību regulē Likuma par tirdzniecību L. 321-4. līdz L. 321-38. pants. Tā kā šajās sabiedrībās saskaņā ar L. 321-8. pantu ir jābūt nodarbinātai vismaz vienai personai, kurai ir kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja kvalifikācija, tad arī

5 — 1996. gada 1. februāra spriedums lietā C-164/94 *Aranitis* (*Recueil*, I-135. lpp., 18. un 33. punkts) un 1999. gada 8. jūlija spriedums lietā C-234/97 *Fernández de Bobadilla* (*Recueil*, I-4773. lpp., 16. punkts).

6 — Spriedums lietā C-164/94 (minēts 5. zemsvītras piezīmē), 19. punkts, un spriedums lietā C-234/97 (minēts 5. zemsvītras piezīmē), 17. punkts.
Attiecībā uz reglamentētu profesiju kvalificēšanu, pamatojoties uz pieejas noteikumiem, skat. arī 2004. gada 7. oktobra spriedumu lietā C-402/02 Komisija/Francija (Krājumā nav publicēts, 31. un turpmākie punkti).

L. 321-4. līdz L. 321-38. pants netieši regulē šāda vadītāja darbību. Netiešu regulējumu satur arī L. 321-9. pants, kurš nosaka, ka tikai un vienīgi kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītājs var vadīt šādu izsoli.

31. Francijā pieeju kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskās izsolēs vadītāja profesijai skaidri regulē Dekrēts. It īpaši Dekrēta 16. un turpmākie panti nosaka, ka darbību šajā profesijā principā var veikt personas, kurām ir universitātes diploms tiesību zinātnēs un vēl viens universitātes diploms, sekmīgi nokārtoti iestājpārbaudījumi un absolvēts mācību kurss.

32. Arī Dekrēta 45. pantā reglamentētā pieejas iespēja ES dalībvalstu pilsoņiem un Eiropas Ekonomikas zonas valstu pilsoņiem nosaka noteiktus atšķirīgus priekšnoteikumus kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja darbības veikšanai.

33. Līdz ar to Francijā tiesību akti tieši regulē gan pieeju [darbībai], gan kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja darbību, jo šādu darbību drīkst veikt tikai tādas personas, kuras atbilst noteiktai kvalifikācijai. Tātad šī darbība uzņēmējā valstī ir reglamentēta profesija.

B — *Piemērojamās direktīvas noteikšana*

34. Procesa gaitā vairakkārt tika norādīts, ka jāpiemēro nevis iesniedzējtiesas minētā Direktīva 92/51, bet gan Direktīva 89/48. Turpmāk būtu jānoskaidro jautājums, kura no abām direktīvām būtu jāpiemēro lietas apstākļiem, kādi tie ir pamata prāvā.

1) Abu Atzīšanas direktīvu norobežošana

35. Pirms jautājuma pārbaudes, vai brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja izglītība atbilst diplomam Direktīvas 92/51 izpratnē, būtu jānosaka abu direktīvu piemērošanas jomas.

36. Lai uz brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja darbību varētu attiecināt Direktīvas 92/51 materiālās piemērošanas jomu, tad uzņēmējā dalībvalstī šai darbībai ir jābūt reglamentētai profesijai atbilstoši Direktīvas 92/51 3. panta pirmajai daļai apvienojumā ar 1. panta e) apakšpunktu un šajā valstī, lai nodarbotos ar šo profesiju, ir nepieciešams diploms Direktīvas 92/51 3. panta pirmās daļas apvienojumā ar 1. panta a) apakšpunktu izpratnē.

37. Direktīva 92/51 saskaņā ar tās preambulas trešo, ceturto un devīto apsvērumu papildina un paplašina Direktīvas 89/48 pamatā esošo koncepciju. Saskaņā ar Direktīvas 89/48 preambulas trešo apsvērumu tā aprobežojas ar augstskolu diplomu atzīšanu. Tādēļ saskaņā ar Direktīvas 92/51 preambulas ceturto un devīto apsvērumu ar šo direktīvu tiek radīti papildu noteikumi, "[..] kas attiecas uz izglītības līmeņiem, uz kuriem netika attiecināta sākotnējā vispārējā sistēma, kuru ieviesa iepriekšējā direktīva, proti, līmeņiem, kas atbilst pēcvidusskolas izglītības kursiem, kā arī citai līdzvērtīgai izglītībai un kas atbilst regulārajiem vai intensīvajiem vidusskolas kursiem, ko, iespējams, papildina profesionālā apmācība vai prakse".

38. Tātad, lai nodalītu abu Atzīšanas direktīvu piemērošanas jomas, izšķirošs ir izglītības līmenis. Sistēmiski aplūkojot, otrā Atzīšanas direktīva aptver kopumā trīs izglītības līmeņus: vidusskolas izglītību, īsas studiju programmas un visas C pielikumā minētās studiju programmas, kā arī sekmīgi pabeigtas vismaz triju gadu [pēcvidusskolas] studijas [7].

39. Tā kā Direktīva 92/51 atbilstoši tās 1. panta a) apakšpunktam aptver pirmos divus izglītības līmeņus un Direktīvas 89/48 1. panta a) apakšpunkts trešo izglītības līmeni, tad Direktīvas 92/51 ietvaros blakus katrai atsevišķajā izglītības līmenī paredzētajai atzīšanai ir jābūt paredzētai arī savstarpējai atzīšanai starp šiem izglītības līmeņiem (tā saucamā pārejas iespēja).

40. Šī pārejas iespēja vai caurlaidība starp atsevišķiem izglītības līmeņiem ir radījusi ārkārtīgi kompleksus atzīšanas noteikumus, kuri ir apkopoti Direktīvas 92/51 3. pantā. Atbilstoši Direktīvas 92/51 3. pantam ir iespējami vairāki atzīšanas veidi, uz kuriem attiecas Direktīva 92/51 vai Direktīva 89/48, vai arī neviena no šīm abām direktīvām. Tālāk centīšos sniegt šī jautājuma sistēmisku apskatu.

7 — Attiecībā uz to skat. Schneider, H. *Die Anerkennung von Diplomen in der Europäischen Gemeinschaft*, 1995, 239. lpp.

41. Vispirms Direktīvas 92/51 3. panta pirmajā daļā veikta nošķiršana atkarībā no tā, vai attiecīgās profesijas veikšanai uzņēmējā dalībvalstī ir nepieciešams diploms Direktīvas 92/51 vai Direktīvas 89/48 izpratnē.

42. Pēc tam ir jāpārbauda, vai valstī, kurā lūguma iesniedzējs ieguvis izglītību, attiecīgā profesija vispār tiek reglamentēta (Direktīvas 3. panta pirmās daļas a) vai b) apakšpunkts). Ja profesija netiek reglamentēta, tad Direktīvas 92/51 piemērošana atbilstoši 3. panta pirmās daļas b) apakšpunktam ir atkarīga no tā, vai lūguma iesniedzējs konkrētajā gadījumā ir noteiktu laiku darbojies attiecīgajā profesijā. Ja tas nav ne viens, ne otrs no abiem šiem variantiem, tad nevar piemērot nevienu no abām Atzīšanas direktīvām, taču uzņēmējai dalībvalstij ir jāievēro pamatbrīvības.

43. Ja attiecīgā profesija uzņēmējā dalībvalstī ir reglamentēta, tad turpmāk būtu jāpārbauda, vai valsts, kurā ir iegūta izglītība, lai strādātu šajā profesijā, pieprasa diplomu Direktīvas 92/51 vai Direktīvas 89/48 izpratnē.

44. Kā pēdējais saskaņā ar Direktīvas 92/51 3. panta pirmās daļas a) apakšpunktu ir jāpārbauda, vai lūguma iesniedzējam patiešām ir šāds diploms, kuru pieprasa valstī, kurā tas ieguvis izglītību. Ja lūguma iesniedzējam šāda diploma nav, tad tāpat kā gadījumā ar nepietiekamu profesionālo pieredzi (3. panta pirmās daļas b) apakšpunkts) netiek piemērota neviena no abām direktīvām, bet gan attiecīgā pamatbrīvība, kas attiecas uz darbību noteiktajā profesijā [8]. Turklāt šeit īpaši jāattiecina no pamatbrīvībām atvasinātie principi, kuri ir atspoguļoti spriedumā lietā *Vlassopoulou* [9].

45. Lai uz pamata prāvu varētu attiecināt Direktīvu 92/51, ir jāpastāv vismaz vienai no šīm trim situācijām:

— vai nu uzņēmējā dalībvalstī un valstī, kurā ir iegūta izglītība, tiek pieprasīts diploms Direktīvas 92/51 izpratnē un lūguma iesniedzējam šāds diploms ir (Direktīvas 92/51 3. panta pirmās daļas a) apakšpunkts);

— vai nu viena no valstīm pieprasa diplomu Direktīvas 92/51 izpratnē un otra — diplomu Direktīvas 89/48 izpratnē un pieteikuma iesniedzējam ir valsts, kurā iegūta izglītība, diploms (tā saucamā

8 — Skat. šajā sakarā Wasmeier M., Aktuelle Fragen im Zusammenhang mit der Annerkennung von Berufsabschlüssen, *Europäische Zeitschrift für Wirtschaft*, 1999., 746. (749.) lpp.

9 — 1991. gada 7. maija spriedums lietā C-340/89 *Vlassopoulou* (*Recueil*, I-2357. lpp.).

pārejas iespēja atbilstoši Direktīvas 92/51 3. panta pirmās daļas a) apakšpunktam) [10];

— vai arī uzņēmējā dalībvalstī tiek pieprasīts diploms Direktīvas 92/51 izpratnē, valsts, kurā ir iegūta izglītība, nereglamentē attiecīgo profesiju, bet lūguma iesniedzējam ir nepieciešamā profesionālā pieredze (Direktīvas 92/51 3. panta pirmās daļas b) apakšpunkts).

46. Lai noteiktu, vai kāda no šīm situācijām atbilst pamata prāvas apstākļiem, ir jāpārbauda, kādu diplomu pieprasa uzņēmēja dalībvalsts, vai attiecīgā profesija valstī, kurā iegūta izglītība, tiek reglamentēta un kādu diplomu pieprasa šī valsts.

2) Detalizēti nosacījumi

a) Uzņēmējā dalībvalstī pieprasītā diploma veids

47. Lai noteiktu, kādu diplomu brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja darbības veikšanai pieprasa uzņēmējā dalībvalstī Francijā, ir jāapskata Francijas tiesību normas, kuras reglamentē šīs darbības veikšanai nepieciešamos priekšnoteikumus. Lai atbildētu uz šo jautājumu, ir jāinterpretē attiecīgās Francijas tiesību normas par pieeju kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesijai. Tomēr saskaņā ar EKL 234. pantu tas pamatā nav Tiesas uzdevums veikt šādu interpretāciju lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu ietvaros. Lai sniegtu valsts tiesai noderīgu atbildi, turpmāk minēšu dažas norādes uz valsts tiesību aktiem.

48. Kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītājam nepieciešamās kvalifikācijas ir noteiktas Dekrēta 16. pantā. Pirmkārt, ir nepieciešams valsts diploms tiesību zinātnē *un* valsts diploms mākslas vēsturē, lietišķajā mākslā, arheoloģijā vai tēlotājmākslā, turklāt pirmajam diplomam ir jābūt vismaz licencei (tātad trīsgadīgas studijas augstskolā) un otram diplomam jāatbilst vismaz divu gadu ilgām studijām augstskolā. Tātad tiek pieprasīta kopumā vismaz piecus gadus ilga universitātes izglītība. Papildus tam pēc iestājpārbaudījuma nokārtošanas ir jāabsolvē divu gadu mācību kurss.

49. Dekrēta 16. pants nosaka, ka darbība kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesijā ir atkarīga

10 — Skat. Komisijas ziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam par Direktīvas 92/51/EEK piemērošanu saskaņā ar Direktīvas 92/51/EEK 18. pantu (COM(2000), 17, galīgā redakcija, 201. un turpmākie punkti).

no vairākiem nosacījumiem, no kuriem trīs skar izglītību (universitātes studijas, iestājpārbaudījumi un apmācības kurss). Turklāt šie trīs nosacījumi tiek uzskaitīti viens pēc otra kā atsevišķi punkti. No [Dekrēta 16. panta] teksta var secināt, ka universitātes diploms tāpat kā mācību kurss ir daļa no brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja izglītības, nevis tikai vispārēja kvalifikācija.

50. Šo interpretāciju atbalsta arī kāds teleoloģisks arguments: direktīvas jēga un mērķis cita starpā ir tas, ka divu gadu mācību kursu drīkst absolvēt tikai tie, kuri ir pabeiguši atbilstošas universitātes līmeņa studijas. Mācību kurss ir sava veida specializācija, kuras pamatā ir vispārējā juridiskā un mākslas izglītība. Tādēļ arī universitātes izglītība ir nepieciešama un neatņemama kopējās brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja izglītības daļa.

51. Arī Tiesas judikatūra skaidri norāda, ka noteicošais ir gala iznākums. Tā arī Tiesa spriedumā lietā *Morgenbesser* [11] attiecībā uz advokāta profesiju secināja, ka kāda Francijas pilsone, kura pabeidza jurisprudences studijas ar *maîtrise en droit* diplomu, bet kurai nebija pēc tam sekojošās advokāta profesionālās izglītības, nevarēja atsaukties uz Direktīvu 89/48. Papildus akadēmiskajai kvalifikācijai jāņem vērā arī praktiskā izglītība. Tikai pabeidzot šo apmācības posmu, ir noslēgts kopējais advokātu izglītības process. Šajā gadījumā runa ir par "gala iznākumu", proti, tikai abas izglītības daļas kopā var uzskatīt par vienotu izglītību Direktīvas 89/48 izpratnē, nevis tikai praktisko izglītības posmu saskaņā ar Direktīvu 92/51 [12].

52. Spriedumā lietā *Burbaud* [13] Tiesa attiecībā uz slimnīcas pārvaldnieka profesiju apstiprināja un 35. punktā secināja, ka *Burbaud* kundzes kvalifikāciju apliecinošais dokuments apliecina vismaz trīsgadīgu pēcvidusskolas programmas pabeigšanu. Tas nozīmē, ka Tiesa jurista diplomu un pēc tā sekojošo izglītību apskatīja kā vienotu izglītības procesu.

53. Šī judikatūra attiecībā uz gala iznākumu ir jāpārbauda arī saistībā ar šīs lietas priekšmetu — kustamās mantas brīvprātīgu

11 — 2003. gada 13. novembra spriedums lietā C-313/01 *Morgenbesser* (*Recueil*, I-13467. lpp., 54. punkts).

12 — Skat. arī *Schenider, H.* (minēts 7. zemsvītras piezīmē), 172. un nākamā lpp.; Regelin, S. Berufliche Befähigungsnachweise und ihre Annerkennung, no: *Oetker/Preis* (izd.), *Europäisches Arbeits- und Sozialrecht*, 49. lpp; kā arī Müller-Bernhardt, U. Annerkennung von Hochschuldiplomen im Gemeinschaftsrecht, Recht der Jugend und des Bildungswesens, 1989, 130. (134.) lpp.

13 — 2003. gada 9. septembra spriedums lietā C-285/01 *Burbaud* (*Recueil*, I-8219. lpp.).

pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesiju. Ja Tiesa attiecībā uz slimnīcas pārvaldnieka profesiju trīsgadīgu universitātes izglītību un papildus divgadīgu pēcvidusskolas izglītību uzskata par diplomu Augstskolas diplomu direktīvas izpratnē, tad tas pats attiektos arī *a minore ad maius* uz kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesiju, jo šīs profesijas izglītība papildus pēcvidusskolas apmācības kursam paredz ne tikai vienu, bet pat divu universitātes diplomu iegūšanu (tiesību zinātnē un vēsturē, arheoloģijā vai mākslas zinātnēs), tā kā šādai izglītībai būtu noteikti jāatbilst diplomam Direktīvas 89/48 izpratnē.

54. Kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesijas izglītības process pamatā sastāv no vismaz piecu gadu universitātes izglītības un divgadīgas profesionālās izglītības.

55. Kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesijas izglītības process ir strukturēts līdzīgi slimnīcas pārvaldnieka profesijas izglītības procesam. Abās profesijās papildus universitātē iegūtajai juridiskajai izglītībai ir nepieciešams pabeigt arī apmācības kursu, kas sagatavo attiecīgās personas šīs profesijas specifiskajiem nosacījumiem un kas neaptver tikai juridiskos jautājumus.

56. Līdz ar to iebildums, kuru varēja minēt attiecībā uz salīdzinājumu ar advokāta profesiju, proti, ka šīs profesijas izglītības procesā atšķirībā no brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesijas izglītības procesa runa ir par homogēnu juridisku izglītību, kura ir sadalīta teorētiskajā un praktiskajā daļā, attiecinot to uz slimnīcas pārvaldnieka profesiju, vairs nebūtu relevants.

57. Ja pastāv iepriekš izklāstītais parastais izglītības gadījums, tad uz kustamās mantas brīvprātīgās pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesiju attiecas Direktīva 89/48.

58. Tomēr Dekrēta 17. pants nosaka, ka tiem lūguma iesniedzējiem, kuri var pierādīt atbilstošu vismaz septiņu gadu profesionālo pieredzi un vienlaicīgi ir izturējuši kvalifikācijas atbilstības pārbaudi, atšķirībā no Dekrēta 16. pantā noteiktā nav nepieciešama izglītība Dekrēta 1. panta izpratnē un līdz ar to diploms Direktīvas 89/48 izpratnē, lai veiktu brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja darbu. Tā kā šis ir tikai izņēmuma noteikums no vispārējiem Dekrēta 16. panta noteikumiem un tādējādi tas nerada atsevišķus pieejas noteikumus brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesijai, tad šis noteikums jautājumā par diploma esamību Direktīvas 89/48 izpratnē ir nenozīmīgs.

59. Ja, atbildot uz jautājumu par Francijā noteiktajām novērtēšanas prasībām, pamatojas uz Dekrēta 16. pantu, tad atbilde uz to ir šāda: lai darbotos brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesijā uzņēmējā dalībvalstī, tātad Francijā, ir nepieciešams diploms Direktīvas 89/48 izpratnē.

Direktīvas 92/51 3. pants paredz šīs direktīvas piemērošanu arī tad, ja uzņēmēja dalībvalsts pieprasa diplomu Direktīvas 92/51 izpratnē, bet profesija valstī, kurā ir iegūta izglītība, netiek reglamentēta un pieteikuma iesniedzējam ir atbilstoša profesionālā pieredze.

60. Tas gan ir spēkā tikai gadījumā, ja neņem vērā Dekrēta 45. pantu. Saskaņā ar šī panta noteikumiem ir nepieciešama vismaz divgadīga pēcvidusskolas apmācības kursa absolvēšana. Saskaņā ar šo Francijas likuma normu ir nepieciešams tikai diploms Direktīvas 92/51 izpratnē. Dekrēta 45. panta piemērošana personām attiecas tikai uz noteiktu valstu pilsoņiem. Tā kā Praiss ir šādas valsts pilsonis, tad arī uz viņu attiecas šis pants.

b) Prasības valstī, kurā iegūta izglītība

62. Lai varētu secināt, vai valstī, kurā iegūta izglītība, lai darbotos brīvprātīgās pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesijā, ir nepieciešams diploms Direktīvas 92/51 izpratnē, vispirms ir jāpārbauda, vai šī profesija šajā valstī vispār tiek reglamentēta.

61. Direktīva 92/51 ir piemērojama, ja pastāv viens no šiem abiem gadījumiem: vai nu uzņēmēja dalībvalsts, tātad Francija, pieprasa diplomu Direktīvas 92/51 izpratnē (Dekrēta 45. panta piemērojamība), vai arī ir situācija, kad jāpiemēro Direktīvas 92/51 3. pants. Šāda situācija ietver sevī, pirmkārt, tā saucamo pārejas situāciju, kurā uzņēmējā dalībvalstī tomēr ir nepieciešams diploms Direktīvas 89/48 izpratnē, bet valstī, kurā ir iegūta izglītība, ir nepieciešami tikai pierādījumi Direktīvas 92/51 izpratnē. Tas nozīmē, ka, piemērojot Dekrēta 16. pantu, arī Direktīva 92/51 vēl var būt piemērojama. Otrkārt,

i) Vai dalībvalstī, kurā iegūta izglītība, profesija tiek reglamentēta?

63. Vispirms ir jāsecina, ka brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē profesija ar šādu nosaukumu Apvienotajā Karalistē neeksistē. Šāda veida profesiju šajā valstī veic tā saucamais *Valuer/Auctioneer: Fine Arts.*

64. *Auctioneer* profesija netiek pakļauta nekādiem īpašiem noteikumiem par pieeju profesijai. Tādēļ, strādājot šajā profesijā, nav nepieciešama ne pārbaudes nokārtošana, ne atļauja un nav jābūt arī biedram kādā profesionālā organizācijā. No tā izriet, ka Apvienotajā Karalistē *Valuer/Auctioneer: Fine Arts* profesija netiek reglamentēta.

65. Protams, ka piederība kādai noteiktai organizācijai var dot īpašas priekšrocības ekonomiskajā dzīvē. Apvienotajā Karalistē pie atzītajām organizācijām tiek pieskaitītas, piemēram, *RICS, Society of Fine Art Auctioneers* vai *National Association of Valuers and Auctioneers*. Ja persona izpilda atbilstošus priekšnoteikumus, tad *RICS* tai piešķir *Chartered Surveyor* vai *Chartered Arts and Antiques Surveyor* nosaukumu.

66. Direktīvas 92/51 1. panta f) apakšpunkta otrā daļa ņem vērā šo īpatnību un tādēļ nosaka, ka profesionālo apvienību reglamentētas profesijas ir pielīdzināmas valsts reglamentētai profesijai, ja to noteikumus ir atzinusi attiecīgā dalībvalsts.

67. Direktīva 92/51 tuvāk nenosaka, kādas profesionālās apvienības un organizācijas atbilst šiem kritērijiem. Direktīvas 89/48 1. panta d) apakšpunkta otrajā daļā ir identiski noteikumi. Šīs direktīvas pielikumā atrodas saraksts ar tām profesionālajām apvienībām un organizācijām, kuras atbilst šiem noteikumiem. 13. punktā ir minēta *Royal Institution of Chartered Surveyors*.

68. Līdz ar to paliek jautājums, vai to profesionālo apvienību un organizāciju, kuras atbilst Direktīvas 89/48 1. panta d) apakšpunkta otrās daļas noteikumiem, sarakstu var analogi attiecināt arī uz Direktīvas 92/51 1. panta f) apakšpunkta otro daļu.

69. Apstiprinošu atbildi uz šo jautājumu atbalsta vairāki argumenti. Direktīvai 92/51, kā to pauž jau tās nosaukums, ir jābūt Vispārējās augstskolu direktīvas 89/48 papildinājumam. [Direktīva 92/51] ir jālasa un jāinterpretē saistībā ar Direktīvu [89/48] [14]. Šis fakts atbalsta Direktīvas 89/48 noteikumu analogu piemērošanu lietas apstākļiem, kuriem ir piemērojama Direktīva 92/51.

70. Šāda analoga piemērošana ir apstiprināma it īpaši tad, ja Direktīva 92/51 materiālā ziņā regulē kādu noteiktu jomu tieši tāpat kā Direktīva 89/48. Tas atbilst arī šai lietai, jo abās direktīvās ir vienādi noteikumi

14 — Direktīvas 92/51 preambulas piektais apsvērums.

attiecībā uz profesiju reglamentēšanu, ko veic profesionālās apvienības un organizācijas. Tādēļ ir loģiski pareizi šo apvienību sarakstu attiecināt uz abām direktīvām.

71. Šī saraksta piemērošanu Direktīvai 92/51 atbalsta arī tas, ka — kā zināms — *RICS* nosaka arī amata prasības profesijām, kurām var piemērot Direktīvu 89/48. Tas noteikti attiecas arī uz tādām profesijām, kurām var piemērot Direktīvu 92/51, jo pieejas noteikumi šīm profesijām ir daudz vienkāršāki.

72. Pirmais priekšnosacījums, lai piemērotu Direktīvas 92/51 3. panta 1. punktu, ir izpildīts tikai gadījumā, ja vadās no *Chartered Surveyors* vai *Chartered Arts and Antiques Surveyors* profesijām, nevis no *Auctioneers* profesijas.

ii) Nosacījumi valstī, kurā iegūta izglītība

73. Ciktāl novērtējums attiecas uz direktīvas piemērošanu konkrētiem lietas apstākļiem valstī, kurā iegūta izglītība, tas ir valsts tiesu kompetencē.

74. Gadījumā, ja Apvienotajā Karalistē pastāv kāda reglamentēta profesija, turpmāk būtu jāpārbauda, vai Apvienotajā Karalistē, lai darbotos šajā profesijā, ir nepieciešams diploms Direktīvas 92/51 izpratnē, proti, nepieciešams universitātes diploms par pabeigtām lielākais divus gadus ilgām studijām.

75. Turpretī Direktīvu 89/48 varētu piemērot tad, ja vadītos no prasībām, kas nepieciešamas, lai darbotos *Chartered Surveyors* vai *Chartered Arts and Antiques Surveyors* profesijās. Valsts tiesai jāizlemj, vai ir izpildītas visas prasības, lai darbotos *Chartered Surveyors* un/vai *Chartered Arts and Antiques Surveyors* profesijā.

76. Ja galu galā tiek izdarīts secinājums, ka, lai darbotos brīvprātīgās pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesijā valstī, kurā iegūta izglītība, tātad Apvienotajā Karalistē, ir nepieciešams diploms Direktīvas 92/51 izpratnē, tad arī attiecīgajam lūguma iesniedzējam ir jābūt šādam diplomam Direktīvas 92/51 izpratnē, lai uz kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesiju varētu piemērot Direktīvu 92/51.

77. Ja vadās no *Auctioneers* profesijas, tad šī nav reglamentēta profesija un tādēļ tai netiek piemērota neviena no abām direktīvām.

iii) Praisa izpildītās prasības

78. Tālāk, ņemot vērā konkrētos lietas apstākļus, būtu jāpārbauda, kāds diploms un kāda profesionālā pieredze ir pamata prāvas lūguma iesniedzējam. Fakti par to lietas materiālos nav atrodami, piemēram, lūguma iesniedzēja piederība kādai atzītai profesionālajai biedrībai, vai šādi fakti ir apstrīdami, it īpaši viņa divu gadu profesionālā pieredze valstī, kurā iegūta izglītība, tātad Apvienotajā Karalistē.

79. Tā kā šāda pārbaude attiecas uz konkrētiem lietas apstākļiem, tad šeit ir runa par atbildīgo valsts iestāžu uzdevumu. Kamēr Tiesas uzdevums ir sniegt valsts tiesām interpretācijas norādījumus, kas nepieciešami sprieduma taisīšanai pamata prāvā, valsts tiesu uzdevums ir izvērtēt lietas apstākļus, ņemot vērā Tiesas izstrādātos kritērijus. Kopienu tiesību normu piemērošana, kā arī valsts tiesību aktos transponēto normu attiecināšana uz konkrēto gadījumu ir valsts tiesas uzdevums [15].

15 — 2002. gada 14. decembra spriedums lietā C-446/98 *Fazenda Pública* (*Recueil*, I-11435. lpp., 23. punkts) un 13. zemsvītras piezīmē minētais spriedums lietā C-285/01, 58. punkts.

C — *Starpsecinājums*

80. Uz pirmo prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka Padomes 1992. gada 18. jūnija Direktīva 92/51/EEK par otro vispārējo sistēmu profesionālās izglītības un mācību atzīšanai, lai papildinātu Direktīvu 89/48/EEK, ir jāinterpretē tādējādi, ka tā saskaņā ar Francijas tiesībām ir attiecināma uz kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesijas darbību tikai gadījumā, ja šī profesija Apvienotajā Karalistē nav reglamentēta profesija un lūguma iesniedzējs izpilda Direktīvas 92/51 3. panta pirmās daļas b) apakšpunkta nosacījumus vai arī, lai nodarbotos ar šo profesiju, Apvienotajā Karalistē ir nepieciešams diploms šīs direktīvas izpratnē. Valsts tiesai ir jālemj, vai šie nosacījumi ir izpildīti.

V — Par otro prejudiciālo jautājumu

81. Ar savu otro prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas uzzināt, vai Direktīvas 92/51 piemērošanas kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesijai gadījumā uzņēmēja dalībvalsts var pati izvēlēties tā saucamos adaptācijas instrumentus (adaptācijas laikposms vai kvalifikācijas atbilstības pārbaude), nevis atstāt to lūguma iesniedzēja ziņā. Tas pats jautājums tiek uzdots par Direktīvas 89/48 piemērošanu.

82. Būtībā jautājums ir par to, vai kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā

izsolē vadītāja profesija ir profesija, kuras praksē ir nepieciešamas precīzas attiecīgās valsts tiesību aktu zināšanas un kurā konsultāciju un/vai palīdzības sniegšana saistībā ar valsts tiesību aktiem ir būtisks un pastāvīgs profesionālās darbības aspekts, jo šādā gadījumā uzņēmēja valsts atbilstoši abu direktīvu 4. panta 1. punkta b) apakšpunktam var ierobežot lūguma iesniedzēja izvēli starp kvalifikācijas atbilstības pārbaudi un adaptācijas laikposmu.

A — *Par otrā prejudiciālā jautājuma pieņemamību*

83. Ņemot vērā otrā jautājuma saturu un formulējumu, būtu lietderīgi pārbaudīt šī jautājuma pieņemamību.

84. Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru atteikties lemt par valsts tiesas uzdotu prejudiciālo jautājumu var tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Kopienu tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamata prāvas faktiskajiem apstākļiem un priekšmetu, ja problēma ir hipotētiska vai arī ja Tiesas rīcībā nav faktisku vai juridisku pierādījumu, kas ir nepieciešami, lai uz tai uzdotajiem jautājumiem varētu sniegt lietderīgu atbildi [16].

85. Šajā gadījumā būtu jāpārbauda jautājums par saikni starp Kopienu tiesību interpretāciju un konkrētās pamata prāvas priekšmetu. Jo, lai atbildētu uz otro prejudiciālo jautājumu, kā to ir formulējusi iesniedzējtiesa, Direktīvai 92/51 ir jābūt piemērojamai.

86. Tā kā valsts tiesa tikai tālākajā procesa gaitā noskaidros, vai Direktīva 92/51 ir attiecināma uz pamata prāvas situāciju, ir apšaubāms, vai ir izpildītas judikatūras prasības, saskaņā ar kurām atbilde uz prejudiciālajiem jautājumiem ir nepieciešama sprieduma taisīšanai pamata prāvā.

87. Saskaņā ar Tiesas judikatūru prejudiciālu jautājumu pieņemamības prasības nedrīkst būt pārāk striktas. Būtiski ir, lai Kopienu tiesību interpretācija būtu noderīga iesniedzējtiesai. "Ja valsts tiesas uzdotie jautājumi attiecas uz Kopienu tiesību normas interpretāciju, Tiesai principā ir jāpieņem lēmums." [17]

16 — 2001. gada 13. marta spriedums lietā C-379/98 *Preussen-Elektra* (*Recueil*, I-2099. lpp., 39. punkts), 2002. gada 22. janvāra spriedums lietā C-390/99 *Canal Satélite Digital* (*Recueil*, I-607. lpp., 19. punkts), 2003. gada 27. februāra spriedums lietā C-373/00 *Adolf Tryley* (*Recueil*, I-1931. lpp., 22. un turpmākie punkti) un 2004. gada 5. februāra spriedums lietā C-380/01 *Schneider* (*Recueil*, I-1389. lpp., 22. punkts).

17 — Skat. it īpaši 1995. gada 15. decembra spriedumu lietā C-415/93 *Bosman* (*Recueil*, I-4921. lpp., 59. punkts), 16. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā C-379/98, 38. punkts, 16. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā C-390/99, 18. punkts, un 2002. gada 10. decembra spriedumu lietā C-153/00 *der Weduwe* (*Recueil*, I-11319. lpp., 31. punkts).

88. Šajā lietā ir jānorāda — tā kā ir piemērojama viena no abām direktīvām, tad iesniedzējtiesai ir būtisks jautājums par jēdziena "profesija, kas saistīta ar juridisku konsultāciju sniegšanu" interpretāciju direktīvas izpratnē.

B — *Jēdziens "profesija, kas saistīta ar juridisku konsultāciju sniegšanu" direktīvu izpratnē*

89. Vispirms jānoskaidro, vai darba veikšanai brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesijā ir nepieciešamas precīzas attiecīgās valsts tiesību aktu zināšanas. Pēc tam jāpārbauda, vai konsultāciju un/vai palīdzības sniegšana saistībā ar valsts tiesību aktiem ir būtisks un pastāvīgs minētās darbības aspekts.

90. Ja uzņēmējā dalībvalstī, no vienas puses, un valstī, kurā iegūta izglītība, no otras puses, atšķiras izglītības iegūšanas ilgums un saturs, tad uzņēmēja dalībvalsts saskaņā ar Direktīvas 92/51 4. pantu lūguma iesniedzējam var noteikt papildu prasības, lai garantētu tā atbilstošu adaptāciju jaunajiem darba apstākļiem.

91. Dažādu izglītības saturu gadījumā, proti, ja līdzšinējā lūguma iesniedzēja iegūtā izglītība balstījās uz teorētiskajiem un praktiskajiem jautājumiem, kuri būtiski atšķiras no tiem jautājumiem, uz kuriem attiecas uzņēmējā dalībvalstī pieprasītais diploms, atbilstoši Direktīvas 92/51 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmās daļas pirmajam ievilkumam uzņēmēja valsts kā kompensāciju var noteikt adaptācijas laikposmu vai kvalifikācijas atbilstības pārbaudi. Šīs tiesības ir spēkā arī tad, ja uzņēmējā dalībvalstī darbība reglamentētajā profesijā ir daudz apjomīgāka nekā pieteikuma iesniedzēja izcelsmes valstī un šīs darbības apjoma atšķirības atbilst īpašai izglītībai, kurā priekšmetu apjoms ir plašāks nekā pieteikuma iesniedzēja diplomā uzskaitītais (Direktīvas 92/51 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmās daļas otrais ievilkums).

92. Ja uzņēmēja dalībvalsts izmanto šo iespēju, tai ir jādod lūguma iesniedzējam tiesības izvēlēties starp adaptācijas laikposmu un kvalifikācijas atbilstības pārbaudi. Raugoties no šīs izvēles brīvības pamatprincipa, Direktīva 92/51 atbilstoši tās 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta trešās daļas pirmajam ievilkumam pieļauj atkāpes piemērošanas jomā gadījumā, ja attiecīgā profesija ir profesija, kuras praksē ir nepieciešamas precīzas attiecīgās valsts tiesību aktu zināšanas un konsultāciju un/vai palīdzības sniegšana saistībā ar valsts tiesību aktiem ir būtisks un pastāvīgs attiecīgās darbības aspekts. Šādā gadījumā uzņēmējai valstij ir tiesības izvēlēties [starp adaptācijas laikposmu un kvalifikācijas atbilstības pārbaudi].

93. Šis izņēmums, kas attiecināts uz profesijām, kas saistītas ar juridisku konsultāciju sniegšanu, burtiski atbilst attiecīgajai Direktīvas 89/48 normai. Tādēļ ir pašsaprotami norādīt uz attiecīgās tiesību normas rašanās vēsturi Direktīvā 89/48.

94. Jāmin, ka Komisijas priekšlikumos attiecībā uz profesiju, kas saistīta ar juridisku konsultāciju sniegšanu, kā adaptācijas instruments nebija ietverta ne kvalifikācijas atbilstības pārbaude, ne minētais izņēmums. Tikai diskusijas Parlamentā un tām paralēlas diskusijas juridisko profesiju aprindās noveda pie šāda tiesiskā regulējuma [18].

95. Lai gan, pēc Komisijas domām, šī tiesiskā regulējuma paplašināšana nesaskan ar direktīvas pamatdomu — savstarpēju uzticību izglītības kvalitātei [19] —, tomēr tas tika pieņemts dalībvalstu pausto šaubu dēļ. Šī tiesiskā regulējuma jēga un mērķis ir dot dalībvalstīm iespēju pārbaudīt lūguma iesniedzēja precīzas attiecīgās valsts tiesību aktu zināšanas, kuras nepieciešamas attiecīgās profesijas praksē, jo atšķirīgo valsts tiesību sistēmu dēļ šajā profesijā nav pašsaprotami, kā tas ir citās profesijās, ka kādas dalībvalsts kvalificēts darbinieks būs spējīgs sekmīgi darboties šajā profesijā arī citā dalībvalstī.

96. Līdz ar to, ieviešot šīs normas, kas atšķiras no direktīvas pamatā esošās domas par principiālu diplomu līdzvērtību, tika pieņemti īpaši noteikumi attiecībā uz konkrētām profesijām.

97. Vēl viens aspekts *travaux préparatoires* norāda uz šīs atkāpes plašu interpretāciju. Tā Eiropas Parlaments vēlējās otrajā lasījumā grozīt Padomes kopējo nostāju, attiecinot nosacījumu precīzi zināt attiecīgās valsts tiesību aktus uz juridiskām profesijām šaurākā izpratnē [20]. Šo Parlamenta grozījumu projektu Padome neapstiprināja.

98. No otras puses, fakts, ka tā nav līdzvērtīga alternatīva, bet gan izņēmuma noteikumi, liecina par labu tam, lai šī norma tiktu interpretēta šauri.

18 — Attiecībā uz šo skat. Schneider, H. (minēts 7. zemsvītras piezīmē), 195. lpp.

19 — Attiecībā uz šo skat. Schneider, H. (minēts 7. zemsvītras piezīmē), 197. lpp.

20 — Lēmums attiecībā uz Padomes kopējo nostāju par Komisijas ierosinājumu par Direktīvas par vispārēju sistēmu tādu augstākās izglītības diplomu atzīšanai, ko piešķir par vismaz trīs gadu profesionālo izglītību (OV 1988, C 309, 44. lpp.), pieņemšanu.

99. Tātad nav pietiekami, ka, lai darbotos attiecīgajā profesijā, ir nepieciešamas vienalga kādu tiesību aktu zināšanas. Nebūs arī pietiekami, ja tiktu pieprasītas zināšanas tikai dažās, stingri ierobežotās tiesību jomās. Citos apstākļos šie izņēmuma noteikumi attiektos, piemēram, uz gandrīz visām darbībām tirdzniecībā. Un tas nevarētu būt bijis Kopienu likumdevēja mērķis. Tāpat nevarētu būt, ka uz profesiju attiecas noteikts atbildības regulējums.

100. Kopumā attiecībā uz zināšanu apjomu un dziļumu vai arī pamatīgumu ir jānosaka stingri kritēriji. Tas attiecas gan uz nepieciešamajām tiesību aktu zināšanām, gan arī konsultāciju un/vai palīdzības sniegšanas [saistībā ar valsts tiesību aktiem] apjomu, veicot šo darbību.

101. Transponējot Direktīvu 89/48, visas dalībvalstis attiecībā uz juridiskajām profesijām izmantoja šo iespēju un noteica kvalifikācijas atbilstības pārbaudi kā adaptācijas instrumentu. To varētu izskaidrot ar to, ka šī alternatīva no abām iespējamām ir stingrākais adaptācijas instruments un papildus apgrūtina lūguma iesniedzēja pieeju attiecīgajai profesijai konkrētajā dalībvalstī.

102. Tādēļ, ņemot vērā Direktīvas 92/51 vispārējo mērķi, šos direktīvas 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta trešās daļas izņēmuma noteikumus nevajadzētu interpretēt pārāk plaši.

103. Visbeidzot jānorāda, ka Direktīvas 92/51 4. pants kā atvasināto tiesību norma ir jāinterpretē, ņemot vērā augstāka juridiska spēka tiesību normas. Pie šīm [augstāka juridiska spēka] tiesībām ir pieskaitāmas ne tikai atbilstošās pamatbrīvības, bet arī vispārējie tiesību pamatprincipi. Šajā sakarā it īpaši jāatgādina par samērīguma principu, kurš dalībvalstīm jāievēro, gan transponējot Direktīvu 92/51, gan piemērojot valsts tiesību normas. No šīm augstāka juridiska spēka tiesībām var izrietēt papildu ierobežojumi, kas vēl vairāk sašaurina dalībvalstu rīcības brīvību.

C — Tiesiski svarīgas pazīmes kustamās mantas brīvprātīgai pārdošanai publiskās izsolēs Francijā

104. Francijā kustamās mantas brīvprātīgu pārdošanu publiskā izsolē reglamentē [Likuma par tirdzniecību] L. 321-1. līdz . 231-4., L. 321-8. un L. 321-9. pants.

105. Šie noteikumi reglamentē tikai kustamās mantas brīvprātīgu pārdošanu publiskā izsolē un neattiecas uz ar tiesas lēmumu noteiktu pārdošanu, kas ir definēta kā ar likuma normu vai tiesas spriedumu noteikta pārdošana izsolē un ir tiesas noteikta ūtrupnieka (*commissaires priseurs judiciaires*) monopols.

106. Kustamās mantas brīvprātīga pārdošana publiskā izsolē attiecas tikai uz lietotiem priekšmetiem vai jauniem priekšmetiem, kurus ražojis pats pārdevējs, ja tas pats nav ne tirgotājs, ne amatnieks un priekšmeti tiek pārdoti atsevišķi vai partijās.

107. Šīs brīvprātīgās pārdošanas izsolē pamatā rīko komercsabiedrības, kuru mērķis ir kustamās mantas novērtēšana un šādu priekšmetu brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē organizēšana un īstenošana. Šīs sabiedrības darbojas attiecīgi kā pārdodamā objekta īpašnieka pilnvarnieks. Tām nav atļauts tieši vai netieši savā vārdā ne pirkt, ne pārdot kustamo mantu, kas tiek piedāvāta brīvprātīgā pārdošanā publiskā izsolē. Šis aizliegums attiecas arī uz šo sabiedrību vadītājiem, dalībniekiem un darbiniekiem.

108. Šīs sabiedrības savu darbību var veikt, tikai saņemot atļauju no *CVV*, un tām ir atbilstoši jāsniedz pietiekamas garantijas, kas attiecas uz organizācijas pasākumiem, tehniskajiem un finanšu līdzekļiem, vadītāju godprātīgumu un profesionālo pieredzi, kā arī veiktajiem pasākumiem, garantējot klientu kustamās mantas drošību. Tām ir pienākums noteikt auditoru un auditora vietnieku.

109. Šādā organizācijā starp tās vadītājiem, dalībniekiem vai darbiniekiem ir jābūt vismaz vienai personai, kurai ir atbilstoša brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja kvalifikācija vai kura ir tāda diploma vai atļaujas īpašnieks, kas atbilst *Conseil d'Etat* Dekrētā noteiktajam prasībām, vai tāda, kurš ir atzīts kā līdzvērtīgs šajā sfērā nepieciešamajam diplomam (Likuma par tirdzniecību L. 321-8. pants). Lai garantētu attiecīgo noteikumu, tostarp noteikumu par pieeju [šai profesijai] un nepieciešamo kvalifikāciju, ievērošanu, Likuma par tirdzniecību L. 321-15. pants paredz soda sankcijas.

D — *Kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesija*

110. Dalībvalsts drīkst piemērot Direktīvas 89/48 vai Direktīvas 92/51 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta trešās daļas izņēmuma noteikumus, proti, izvēlēties starp adaptācijas laikposmu un kvalifikācijas atbilstības pārbaudi, tikai tad, ja darbībai šajā profesijā ir nepieciešamas precīzas attiecīgās valsts tiesību aktu zināšanas un konsultāciju

un/vai palīdzības sniegšana saistībā ar valsts tiesību aktiem ir būtisks un pastāvīgs attiecīgās darbības aspekts. Tālāk būtu jānoskaidro, vai darbība kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesijā atbilst šiem abiem nosacījumiem.

113. Diemžēl šāds secinājums balstīts tikai uz iespējamu attiecīgo Francijas Likuma par tirdzniecību normu interpretāciju, kura nekādā gadījumā nav obligāta. Lai gan Vācijas komerclikums, piemēram, attiecībā uz brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja darbību paredz līdzīgus noteikumus kā Francijas Likums par tirdzniecību, tomēr Vācijā šī profesija nav saistīta ar juridisku konsultāciju sniegšanu.

1) Nepieciešamās zināšanas

111. Attiecībā uz kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesiju no Francijas tiesību aktiem izriet, ka tā aptver attiecīgā izsolāmā pārdošanas objekta novērtēšanu, izsoles organizēšanu un vadīšanu. Turklāt izsoles vadītājs darbojas kā izsolāmā priekšmeta īpašnieka pilnvarotā persona.

114. Tādēļ papildus noteikumiem par kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesiju ir jāpiemēro arī citi papildu noteikumi, kuri attiecas uz darbošanos šajā profesijā, kā, piemēram, noteiktas normas, kuras regulē kustamās mantas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesijas izglītības procesu Francijā.

112. No šāda darbības apraksta varētu secināt, ka brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītājam ir jābūt zināšanām par Francijas tiesību aktiem attiecībā uz kustamās mantas brīvprātīgu pārdošanu publiskā izsolē, jo šī persona organizē un vada izsoli, kā arī tai kā izsolāmā priekšmeta īpašnieka pārstāvim būtu jākonsultē [īpašnieks] juridiskos jautājumos.

115. Izglītības mērķis pamatā ir sagatavot kādu personu darbībai šajā profesijā. Tādēļ no izglītības satura var secināt profesionālās darbības saturu un otrādi. Tātad šajā gadījumā ir jāpārbauda, vai kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesijas izglītības procesa būtiska daļa ir juridisko jautājumu apgūšana.

116. Brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja izglītību reglamentē Dekrēts Nr. 2001-650 un rīkojums. Kā jau pirmā jautājuma tiesiskajā vērtējumā tika izklāstīts, saskaņā ar Dekrēta 16. pantu izglītības procesā ir universitātes izglītības posms un mācību kursa apguves posms. Savukārt universitātes izglītības posms ietver jurista diploma iegūšanu un otras, vismaz divgadīgas, studiju programmas pabeigšanu.

117. Mācību kursa iestājpārbaudījumu saturs ir noteikts rīkojuma 4. un 5. punktā. Šajos iestājpārbaudījumos ir ietverta četru stundu ilgs pārbaudījums juridiskajos jautājumos un četru stundu ilgs pārbaudījums mākslas jautājumos. Dekrēta pielikumā ir nosaukti priekšmeti, kuros notiek juridisko zināšanu pārbaude. Tās ir civiltiesības, komerctiesības un kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē tiesības.

118. Saskaņā ar Dekrēta 21. un turpmākajiem pantiem mācību kursā ir praktiskā un teorētiskā daļa, turklāt praktiskā daļa ir jāapgūst kādā brīvprātīgās pārdošanas publiskā izsolē organizācijā vai pie kāda ar tiesas lēmumu noteiktu pārdošanas izsoļu rīkotāja.

119. No šiem noteikumiem izriet, ka kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesijas izglītības liela daļa ir juridiskā izglītība, proti, diploms tiesību zinātnēs, mācību kursa iestājpārbaudījumu saturs un pats mācību kurss. No tā izriet, ka darbībai šajā profesijā Francijā ir nepieciešamas precīzas attiecīgās valsts tiesību aktu zināšanas.

2) Darbība

120. No Direktīvas 92/51 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta trešās daļas teksta izriet, ka būtiskāka ir darbība, kas saistīta ar juridisku konsultāciju sniegšanu, nevis tas, vai šī profesija ir juridiskā profesija šaurākā nozīmē.

121. Ja Kopienu likumdevējs būtu gribējis, lai šī norma attiektos uz visām *juridiskajām* profesijām, tas, pieņemot šīs direktīvas tekstu, būtu izvēlējies vispārīgāku formulējumu, piemēram, juridiskās profesijas, kuru praksē nepieciešamas precīzas attiecīgās valsts tiesību aktu zināšanas. Šāda norma būtu spēkā, ja pastāvētu vēlme aptvert *visas* profesijas, kur nepieciešamas tiesību aktu zināšanas.

122. Lai varētu izvērtēt, vai uz brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesiju

attiecas Direktīvas 92/51 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta trešā daļa, jānoskaidro, kādu daļu no darbības šajā profesijā aizņem konsultācijas vai palīdzības sniegšana saistībā ar valsts tiesību aktiem.

123. Pat ja salīdzinājums ar citu dalībvalstu šāda veida tiesību normām parādītu, ka šajās valstīs salīdzināmai profesijai ir maza saistība ar juridiskām darbībām, tad tas nav pretrunā šīs profesijas [kā juridiskas profesijas] kvalificēšanai Francijā.

124. Tas ir atkarīgs no profesijas vēstures, proti, no kā šī profesija ir radusies. *Commissaire priseur* profesijas vēsture iesniedzas Franču revolūcijas laikā. Šis vēsturiskais skaidrojums arī parāda, kādēļ atšķirībā no citām valstīm šī profesija Francijā tiek īpaši reglamentēta un tajā nepieciešamas precīzas Francijas tiesību aktu zināšanas, un tā ietver konsultatīvu darbību tiesību aktu jautājumos.

125. Tomēr pēc Komisijas procedūras sakarā ar valsts pienākumu neizpildi pret Franciju, kas attiecās uz šīs profesijas monopolu veikt izsoles Francijā, *Commissaire priseur* profesija tika sadalīta divās — *Commissaire priseur judiciaire* un kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesijā. Pēdējās profesijas pārstāvji vada tikai kustamās mantas brīvprātīgu pārdošanu publiskā izsolē. Ar tiesas lēmumu noteikta pārdošana, kas ir definēta kā ar likuma normu vai tiesas spriedumu noteikta pārdošana izsolē, ir tiesas noteiktu ūtrupnieku (*Commissaires priseurs judiciaires*) monopols. Protams, ka Francijas tiesību akti ir daudz kas vairāk par vēsturisku mantojumu. To pierāda arī vēl šodien ar to saistītie uzdevumi, kurus es apskatīšu turpmāk.

126. Bet vispirms jāsecina, ka pakļautība profesiju regulējošiem noteikumiem un ar to saistītā (disciplinārā) atbildība nav pietiekama. Tāpat nav pietiekami nosacijumi par augstām profesionālajām iemaņām un ar [profesiju] saistīto konsultāciju sniegšanu. Arī tīri teorētiskas tiesību aktu zināšanas un to ievērošana, it īpaši civiltiesību jomā, nav pietiekamas. Daudz vairāk ir nepieciešams, lai atbilstošās konsultācijas būtu daļa no profesionālās darbības.

127. No lietas materiāliem izriet, ka kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītājs sniedz konsultācijas vai palīdzību abām pusēm, proti, gan pircējam, gan pārdevējam. Izsoles vadītājam ir jāizskaidro

tiesību stāvoklis arī attiecībā uz kultūras priekšmetu aizsardzību un jāsniedz pārdevējam informācija par iespējamām juridiskām problēmām saistībā ar priekšmetu izcelsmi. Papildus tam vēl jāsniedz izziņas par intelektuālā īpašuma tiesībām, nodokļu tiesībām, it īpaši par pievienotās vērtības nodokli, kā arī par apdrošināšanas tiesībām attiecībā uz preču transportēšanu.

128. Saistībā ar izsoli tās vadītājam ir jāskaidro ar valsts pirmpirkuma tiesībām saistītie juridiskie jautājumi, jāorganizē pārdošana augstākā solītāja nemaksāšanas gadījumā un jāsastāda tiesiski saistošs izsoles protokols.

129. Šīs profesijas nozīmīgā juridiskā daļa atspoguļojas arī 1971. gada 31. decembra Likuma Nr. 71-1130 56. pantā [21], kur šī profesija ir pielīdzināta juridiskajām profesijām.

130. Līdz ar to, no vienas puses, ir pārspīlēts iebildums, ka Francija, transponējot direktīvas, kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesiju neatbilstīgi Kopienu tiesībām kvalificējusi kā "profesiju, kas saistīta ar juridisku konsultāciju sniegšanu", un tādēļ ļaunprātīgi izmantojusi šos izņēmuma noteikumus [22].

131. No otras puses, ir nepieciešams vēlreiz atcerēties patieso direktīvas mērķi. Diplomu atzīšanas direktīvas mērķis atšķirībā no dažu nozaru direktīvām nav saskaņot dalībvalstu profesiju reglamentāciju, bet gan garantēt savstarpēju diplomu atzīšanu. Šī [diplomu] atzīšana ir saistīta ar noteiktiem nosacījumiem, ja izglītības iegūšana dalībvalstīs ir atšķirīga un tam ir ietekme uz darbību šajā profesijā attiecīgajā uzņēmējā dalībvalstī. Ar to vienlaicīgi tiek garantēts, ka tiks saglabātas attiecīgās dalībvalsts, kā šajā gadījumā Francijas, tiesību sistēmas īpatnības, kurām bieži ir svarīga vēsturiska un kultūras izcelsme. Tā kā direktīvas atļauj dalībvalstīm noteikt, kādas darbības attiecīgā profesija ietver, tad kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesijas salīdzināšana ar līdzīgām profesijām citās dalībvalstīs,

21 — *JORF*, 1972. gada 5. janvāris, 131. lpp.

22 — Skat. *Pertek*, J. Free movement of profesionals and recognition of higher-education diplomas, *Yearbook of European Law*, 12. sējums, 1992, 293. (320.) lpp.

lai izveidotu vienu Kopienu tiesībās noteiktu ūtrupnieka profesiju, pēc kuras tad būtu jāvērtē attiecīgo dalībvalstu profesijas, būtu pretrunā direktīvas mērķim.

E — *Starpsecinājumi*

132. Apstrīdētais Francijas tiesību akts attiecībā uz brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesiju, kas ir šīs lietas priekšmets, vēsturiski un tiesiski Francijas darba tiesībās ir izveidojies kā patstāvīgs, pašsaprotams [tiesību] institūts un kā tāds tas arī ir jāakceptē.

133. Tādēļ uz otro prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesija atbilstoši pamata prāvā piemērotajiem valsts tiesību aktiem ir kvalificējama kā profesija, kas saistīta ar juridisku konsultāciju sniegšanu Direktīvas 92/51 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmās daļas izpratnē.

VI — Secinājumi

134. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, piedāvāju Tiesai uz prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

1) Padomes 1992. gada 18. jūnija Direktīva 92/51/EEK par otro vispārējo sistēmu profesionālās izglītības un mācību atzīšanai, lai papildinātu Direktīvu 89/48/EEK, ir jāinterpretē tādējādi, ka tā saskaņā ar Francijas tiesību aktiem ir

piemērojama kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesijai, ja

— Apvienotajā Karalistē šī profesija netiek reglamentēta un lūguma iesniedzējs izpilda direktīvas 3. panta pirmās daļas b) apakšpunkta nosacījumus, vai

— darbībai šajā profesijā Apvienotajā Karalistē ir nepieciešams diploms šīs direktīvas izpratnē;

valsts tiesas pienākums ir pārbaudīt, vai pamata prāvā šie nosacījumi ir izpildīti;

2) kustamās mantas brīvprātīgas pārdošanas publiskā izsolē vadītāja profesija atbilstoši pamata prāvā piemērotajiem valsts tiesību aktiem ir kvalificējama kā profesija, kas saistīta ar juridisku konsultāciju sniegšanu Direktīvas 92/51 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmās daļas izpratnē.